

ירושלים י' בתמוז תשע"א
12 ביולי 2011
162/2011

סקר הערכת המגמות בעסקים: נתוני חודש יוני 2011 Business Tendency Survey: Estimates of June 2011

- בפעילות העסקית בחודש יוני 2011, נרשמה האטה (-1.4%) בהמשך להאטה של חודש מאי (-0.6%).
- לעומת זאת הציפיות במרבית הענפים הן להתרחבות של הפעילות בשלושת החודשים הקרובים. בענף המלונאות מדווחות החברות על האטה בהזמנות לינות התיירים.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) החלה לבצע בחודש דצמבר 2010, סקר חודשי שוטף חדש – סקר הערכת המגמות בעסקים (Business Tendency Survey). הסקר מהווה חלק מסדרת פעולות המתבצעות במסגרת הצטרפותה של ישראל לארגון ה-OECD. המתודולוגיה של הסקר תואמת את ההנחיות של ארגון ה-OECD לסקרים מסוג זה. סקר זה נועד לספק מידי חודש מידע עדכני על הציפיות במשק. ממצאי הסקר ישמשו את מקבלי ההחלטות במגזר העסקי והציבורי בבואם לבחון ולתכנן מדיניות עסקית וכלכלית. הסקר מתבצע בענפים העיקריים של המגזר העסקי: תעשייה, בינוי, מסחר קמעונאי, שירותים ומלונאות. שאלות הסקר איכותניות - החברות/ עסקים מתבקשות לדווח על כיווני השינויים של המשתנים השונים – עלייה, ירידה או יציבות. התוצאות מנותחות באמצעות מאזן. המאזן הוא הפרש המשוקלל בין אחוז מנהלי החברות אשר דיווחו על הטבה במצב לבין אחוז מנהלי החברות אשר דיווחו על הרעה. באופן תיאורטי, המאזן יכול לנוע בין 100% - (כאשר כל המשתתפים בסקר דיווחו על הרעה), לבין 100% (כאשר כל המשתתפים דיווחו על הטבה). מאזן נטו הקרוב לאפס מלמד על יציבות בפעילות, מאזן חיובי על עלייה ומאזן שלילי על ירידה.

הממצאים

לוח א. מאזן כולל והמאזן לפי ענפים, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)
Table A. Total Balance and Balance by Branch, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר	
-1.4	-0.6	2.2	2.8	-1.1	3.4	3.3	מאזן כולל
-6.3	-4.8	0.8	0	3.9	5.5	8.6	ענף התעשייה
-1.1	-8.6	-1.9	-1.3	-9.2	-1.3	-12.4	ענף הבינוי
-3.2	0.6	-4.1	-4.3	-2.6	-1.8	-9.9	ענף המסחר הקמעונאי
0.7	1.4	3.6	5.3	-1.8	3.7	4.3	ענף השירותים
-6.0	3.4	24.0	11.8	6.0	14.2	40.7	ענף המלונאות

כתבה: אילנה דרור, אגף מדען ראשי
לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת הדוברות בטל : 02-6527845

מניתוח הדיווחים של החברות והעסקים המשתתפים בסקר עולה כי בחודש יוני 2011 חלה האטה בפעילות בכל ענפי המגזר העסקי, למעט ענף השירותים שבו נרשמה יציבות. בענף המלונאות חלה ירידה בפעילות בחודש יוני בהמשך להאטה מהותית בחודש מאי.

ענף התעשייה

לוח ב. מדדים בענף התעשייה, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)

Table B. The Balance in the Industry Branch, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	זמן התייחסות	מדדי פעילות
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר		
-6.3	- 4.8	0.8	0	3.9	5.5	8.6	מועד הסקר	המאזן הכולל
0.9	1.4	1.0	-3.8	-1.3	4.9	5.1	מצב העסק בשלושת החודשים הקודמים לביצוע הסקר	היקף ההזמנות לשוק המקומי
-4.1	- 3.4	0.9	0	1.6	4.1	-4.8		היקף ההזמנות ליצוא
-4.4	- 5.8	-0.8	2.0	2.0	5.9	5.1		היקף הייצור (התפוקה)
-5.1	- 3.5	-2.0	- 4.2	3.8	8.4	3.1		היקף המכירות
1.9	-0.3	3.0	2.0	5.6	4.7	2.4		מלאי המוצרים המוגמרים
4.3	0.7	2.0	1.0	2.3	5.4	2.9		היקף האשראי
-2.7	0.9	2.9	0	1.2	2.6	6.3		מספר המועסקים
14.2	12.4	21.3	13.1	21.7	14.2	9.0	ציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים הבאים	צפי בהיקף ההזמנות לשוק המקומי
17.0	14.9	20.4	13.5	14.6	18.8	10.3		צפי בהיקף ההזמנות ליצוא
16.0	10.9	19.2	15.2	20.2	17.3	14.9		צפי בהיקף הייצור (התפוקה)
6.9	19.6	12.9	19.4	25.6	23.5	21.4		צפי במחירי המוצרים המוגמרים
0	- 0.7	8.2	2.9	6.0	4.7	2.8		צפי במספר המועסקים

מדיווחיהן של מנהלי החברות והעסקים בענף התעשייה, עולה כי בחודש יוני 2011 המשיכה מגמת הירידה שנצפתה גם בחודש מאי. הדבר מתבטא ברוב מדדי הפעילות בשלושת החודשים לפני ביצוע הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם בהתאם לירידה במאזן הכולל. ירידה נרשמה בהיקף הזמנות לייצוא (- 4.1%), בהיקף הייצור (-4.4%) בהיקף המכירות (-5.1%) ובמספר המועסקים (-2.7%).

ציפיות המנהלים בחודש יוני במדדי הפעילות בשלושת החודשים הבאים מלמדות על התרחבות הפעילות. בצפי לעלייה במחירי המוצרים המוגמרים חלה התמתנות לעומת חודש קודם והגענו לרמה הנמוכה ביותר עד כה (6.9%).

לוח ג. מדדים בענף הבינוי, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)

Table C. The Balance in the Construction Branch, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	זמן התייחסות	
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר		
-1.1	- 8.6	- 1.9	- 1.3	-9.2	- 1.3	- 12.4	מועד הסקר	המאזן הכולל
-10.0	- 18.8	-10.4	-14.2	- 7.9	- 3.2	-12.5	מצב העסק בשלושת החודשים הקודמים לביצוע הסקר	היקף הפעילות השוטפת
-9.3	- 13.4	- 3.5	-11.9	- 16.2	-7.7	-10.3		היקף עבודות חדשות
15.5	11.1	21.9	15.6	13.3	16.8	17.1	ציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים הבאים	צפי בהיקף הפעילות
4.3	- 0.8	4.1	3.9	- 6.3	1.9	7.7		צפי במספר המועסקים
10.6	6.6	12.1	15.2	9.4	13.3	7.0		צפי במחירי התוצרים

לפי דיווחים של מנהלי החברות והעסקים בענף הבינוי, המשיכה מגמת ההאטה שנרשמה מאז תחילת הסקר. בהסתכלות על מדדי הפעילות בשלושת החודשים לפני ביצוע הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם, מאזני היקף הפעילות השוטפת והיקף העבודות החדשות נשארו שליליים (-10.0% ו -9.3%, בהתאמה). ציפיות המנהלים במדדי הפעילות בשלושת החודשים הבאים מלמדות על התרחבות הפעילות לעומת חודש מאי 2011.

ענף המסחר הקמעונאי

לוח ד. מדדים בענף המסחר הקמעונאי, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)

Table D. The Balance in the Retail Branch, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	זמן התייחסות	
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר		
-3.2	0.6	- 4.1	- 4.3	- 2.6	- 1.8	- 9.9	מועד הסקר	המאזן הכולל
19.5	16.9	11.6	7.5	11.1	0	- 7.5	מצב העסק בשלושת החודשים הקודמים לביצוע הסקר	היקף המכירות
10.3	12.9	12.7	11.9	2.1	4.7	7.2		מלאי המוצרים
39.5	35.2	54.6	60.0	53.8	43.7	27.3	ציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים הבאים	צפי בהיקף המכירות
32.1	24.0	45.2	35.2	48.1	23.5	11.9		צפי במספר הזמנות מספקים
11.4	2.7	18.1	22.3	26.5	9.2	- 3.8		צפי במספר המועסקים
25.7	33.6	36.1	41.8	47.7	29.9	16.2		צפי במחירי הסחורות

מדיווחי מנהלי החברות והעסקים בענף המסחר הקמעונאי הפעילות העסקית מעידה על ירידה בפעילות העסקית ברר החודשים מדצמבר 2010. לעומת זאת במדדי הפעילות בשלושת החודשים לפני ביצוע הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם נרשמה עליה בהיקף המכירות ובמלאי המוצרים. ציפיות המנהלים בחודש יוני במדדי הפעילות בשלושת החודשים הבאים מלמדות על אופטימיות לגבי התרחבות הפעילות.

לוח ה. מדדים בענפי השירותים, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)

Table E. The Balance in the Services Branch, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	זמן התייחסות	
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר		
0.7	1.4	3.6	5.3	-1.8	3.7	4.3	מועד הסקר	המאזן הכולל
7.1	4.7	6.2	- 3.0	1.3	10.6	10.9	מצב העסק בשלושת החודשים הקודמים לביצוע הסקר	היקף מכירות השירותים לשוק המקומי
-12.3	- 2.8	5.6	0	0.7	- 6.0	10.2		היקף מכירות השירותים ליצוא
4.5	8.4	6.0	5.0	- 0.8	-1	6.0		מספר המועסקים
10.3	6.5	1.7	3.5	1.1	9.3	10.2		היקף האשראי
20.0	18.9	16.9	23.0	18.6	24.9	15.6	ציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים הבאים	צפי במספר המועסקים
22.3	27.0	20.2	25.9	30.3	27.5	20.1		צפי בהיקף מכירות השירותים לשוק המקומי
21.8	35.3	23.3	31.3	25.6	35.3	32.5		צפי בהיקף מכירות השירותים ליצוא
10.1	15.4	11.3	9.6	15.9	12.4	4.2		צפי במחירי השירותים

מדיווחי מנהלי החברות והעסקים בענף השירותים ישנה יציבות בפעילות העסקית.

במדדי הפעילות בשלושת החודשים לפני ביצוע הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם נרשמה עליה בהיקף מכירות השירותים לשוק המקומי, במספר המועסקים ובהיקף האשראי. בהיקף מכירות השירותים לייצוא נרשמה ירידה בשיעור חד יותר לעומת חודש מאי.

ציפיות המנהלים בחודש יוני במדדי הפעילות בשלושת החודשים הבאים מלמדות על התרחבות הפעילות בכל המדדים.

ענף המלונאות

לוח ו. מדדים בענף המלונאות, דצמבר 2010 – יוני 2011 (אחוזים)

Table F. The Balance in Hotels, December 2010 – June 2011 (percent)

2011						2010	זמן התייחסות	
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר		
-6.0	3.4	24.0	11.8	6.0	14.2	40.7	מועד הסקר	המאזן הכולל
-2.0	8.7	- 22.7	- 11.2	- 9.6	17.6	25.5	מצב העסק בשלושת החודשים הקודמים לביצוע הסקר	מספר לינות הישראלים
-18.8	- 6.2	14.2	23.1	14.6	64.1	62.9		מספר לינות התיירים
8.0	4.4	19.5	19.3	8.5	6.9	12.0		מספר המועסקים
0.4	18.1	- 1.7	1.7	- 4.6	8.2	5.1		היקף האשראי
5.4	0.0	1.8	9.9	14.8	55.9	47.8		פדיון החברה
18.8	18.4	20.1	40.7	42.8	0.3	- 16.1	ציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים הבאים	צפי במספר לינות הישראלים
-26.2	1.7	8.9	62.6	48.3	33.2	30.2		צפי במספר לינות התיירים
5.9	6.8	32.7	29.7	10.6	14.3	- 6.2		צפי במספר המועסקים
17.6	- 0.9	42.2	37.9	51.8	14.6	12.7		צפי בתעריף החדרים

דיווחי מנהלי החברות והעסקים בענף המלונאות מעידה על ירידה בפעילות העסקית, בפעם הראשונה מתחילת הסקר, כאשר המאזן עומד על 6.0% - .

במדדי הפעילות בשלושת החודשים לפני ביצוע הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם נרשמה ירידה במספר לינות הישראלים ובמספר לינות התיירים (2.0% - 18.8% - בהתאמה). בשאר המדדים (מספר מועסקים, היקף אשראי, ופדיון החברה) מדווח על התרחבות.

ציפיות המנהלים בחודש יוני במדדי הפעילות בשלושת החודשים הבאים מלמדות על התרחבות הפעילות במדדים, מלבד הצפי במספר לינות התיירים שם חלה ירידה חדה לראשונה מתחילת הסקר 26.2%.

חשוב לציין שיייתכן והציפיות לגבי המשך השנה מבטאות במידת מה גורם עונתי ואת השפעת החגים, שכאמור לא ניתן לנכות בשל התקופה הקצרה של ביצוע הסקר.

הגדרות

המאזן - חושב לכל שאלה על פי תרגום התשובות של מנהלי החברות לציונים הבאים: התשובה "טוב מהרגיל/גדל יחסית לעונה" מקבלת ציון 1, התשובה "ללא שינוי /רגיל לעונה" מקבלת ציון 0 והתשובה "רע מהרגיל/קטן יחסית לעונה" מקבלת ציון 1. לאחר מכן, כל ציון מקבל משקל בהתאם לחלקן של משרות השכיר שאותן החברה מייצגת מכלל משרות השכיר בענף הכלכלי שבו החברה פועלת. המאזן הוא ההפרש המשוקלל בין אחוז מנהלי החברות אשר דיווחו על הטבה במצב לבין אחוז מנהלי החברות אשר דיווחו על הרעה. מאזן השווה לאפס מעיד על חוסר שינוי כלומר יציבות בחברה, מאזן שלילי מעיד על כך שאחוז החברות עם מספר גדול של משרות שכיר מדווחות על הרעה במצב מאשר על שיפור, ואילו מאזן חיובי מעיד על כך שאחוז החברות עם מספר גדול של משרות שכיר מדווחים על הטבה.

המאזן הכולל - חושב כסכום משוקלל של המאזן בחמשת ענפי הסקר (בשאלה "מהו להערכתך מצבה העסקי/כלכלי של החברה נכון להיום?"), בהתאם למשקל של אותו ענף בסך משרות השכיר של אוכלוסיית הסקר.

אוכלוסיית הסקר

האוכלוסייה בסקר מגמות בעסקים כוללת את כל החברות בהן המעסיקים לפחות 5 מועסקים בענפים הכלכליים הבאים:

שם הענף	סימול הענף	הערה
תעשייה	B	
בינוי	D	
מסחר קמעונאי ומכירה קמעונאית של דלק	504, 52	
בתי מלון ושירותי אירוח	55	למעט ענף 552
ענפי השירותים	F (56), G, H, I, L, M (90, 94), K (8088)	למעט ענף 64 וקרנות מחקרים בבתי חולים

ענפי השירותים כוללים:

- ענף הסדר F - מסעדות ושירותי אוכל (ענף 56)
- ענף הסדר G - תחבורה, למעט ענף אחסנה, מגרשי חניה ומסופי מטען (ענף 64)
- ענף הסדר H - בנקאות, ביטוח ומוסדות פיננסיים אחרים (ענפים 67-68)
- ענף הסדר I - נכסי דלא ניידי, פעילויות השכרה ושירותים עסקיים (ענפים 70-76)
- ענף הסדר K - תת ענף 8088 - חינוך מבוגרים, קורסים, הכשרות, השתלמויות ובתי ספר אחרים (שלא נמצאים במקום אחר)
- ענף הסדר L - שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (ענפים 85-86)
- ענף הסדר M - ענף סילוק שפכים ואשפה ושירותי תברואה (ענף 90)
- ענף הסדר M - ענף פעילויות בילוי הפנאי, תרבות וספורט (ענף 94)

גופים השייכים לסקטורים הבאים אינם חלק מאוכלוסיית הסקר:

- ממשלה מקומית (סקטור 131300)
- מלכ"רים ציבוריים (סקטור 131110)
- מלכ"רים פרטיים המשרתים משקי בית (סקטור 150020)
- חברות ממשלתיות לא פיננסיות (סקטור 110010)
- מתווכים פיננסיים אחרים בבעלות ממשלתית (סקטור 123010)
- חברות ביטוח ופנסיה בהנהלה ממשלתית (סקטור 125010)

מדגם "סקר הערכת המגמות בעסקים מהווה תת מדגם של "סקר משרות פנויות" ומקיף כ-1000 יחידות.

במסגרת הסקר נאספות הערכות המנהלים בנוגע למצב העסק, בשלוש נקודות זמן: המצב של העסק במועד הסקר, המצב בשלושת החודשים שקדמו לביצוע הסקר בהשוואה לשלושת החודשים הקודמים, וציפיות אודות התפתחות העסק בשלושת החודשים שאחרי ביצוע הסקר. בנוסף נשאלים מנהלי החברות על ציפיות לשינויים בשער החליפין ובמדד המחירים לצרכן ועל מגבלות העומדות בפני העסק. המשתתפים בסקר מתבקשים להעריך את השינוי (שיפור/ יציבות/ הרעה) במצב העסקים. בהודעה הנוכחית מובאים לראשונה נתונים מחודש דצמבר 2010 ועד חודש מרץ 2011. בעתיד יתפרסמו אומדני הסקר באופן שוטף כשבועיים אחרי סיום החודש שעברו נאספו נתונים. כך, הסקר יספק את האינדיקציה העדכנית ביותר על פעילות המגזר העסקי ועל ציפיות מנהלי החברות להתפתחות העסקים בשלושת החודשים הקרובים. נציין, כי בשלב זה, לא ניתן לנכות את השינויים הנובעים מהשפעת העונתיות, החגים וימי הפעילות במשק, בשיטות הסטטיסטיות המקובלות. עם זאת, מנהלי החברות מתבקשים להעריך מצב עכשווי של החברה והמצב בשלושת החודשים לפני הסקר לעומת שלושת החודשים שקדמו להם **יחסית לעונה**.

[לנתוני הסקר במאגר הנתונים המרכזי](#)